

RĪGAS PĀRDAUGAVAS PAMATSKOLA

Kartupeļu ielā 2, Rīgā, LV-1058
tālrunis 67623155, fakss 67625760, e-pasts pdps@riga.lv

Rīgā

09.10.2017.

PIELIKMS

SKOLAS IEKŠĒJAS KĀRTĪBAS NOTEIKUMIEM

Kārtība par direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 2.punktu un Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumu Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.5. apakšpunktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtības par Rīgas Pārdaugavas pamatskolas (turpmāk - izglītības iestāde) direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība), mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.

2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtībā arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī preventīvas pasākumus gadījumos.

3. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un

risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.

4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt izglītojamā turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes direktora.

5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.

6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.

7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

II. Konflikti starp izglītojamajiem

8. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem klasē vai citā skolas telpā, kā arī interneta vidē starp skolēniem ir izcēlusies konfliktsituācija, saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

8.1. klases audzinātājs (vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) nekavējoties verbāli ir jāpārtrauc izglītojama neadekvāta, neatļauta rīcība un ziņo izglītības iestādes direktoram par konstatēto konflikta situāciju. Direktors ziņo sociālam pedagogam;

8.2. klases audzinātājs ziņo izglītojamā vecākiem par notikušo konfliktu;

8.3. ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes direktoram, tālāk lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;

8.4. pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes direktors aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

8.5. Nepieciešamības gadījumā jāziņo par notikušo valsts policijai.

III. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk audzēkņa uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes vadītājs, lemj par mācību nodrošināšanu citā telpā un atbalsta pasākumu piemērošanu Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumos Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” un grozījumos no 2017.g. 3.oktobra noteiktajā kārtībā.

IV. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

10. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

10.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes direktora ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;

10.2. izglītības iestādes direktors sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;

10.3. izglītības iestādes direktors organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

11. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

11.1. izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

11.2. ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:

11.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;

11.2.2. izglītības iestādes pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;

11.2.3. izglītības iestādes uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes direktora ir vēl vismaz 1 pedagogu pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks;

11.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;

11.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes direktoram ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens), atstādināt darbinieku no darba vai izteikt darba uzteikumu;

11.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

V. Izglītojamo neadekvātas un agresīvas uzvedības gadījumā

12. Ja tiek konstatēts, ka kāda klases izglītojama uzvedība un rīcība kļūst neadekvāta (skolēns kļūst ļoti satraukts , agresīvs un līdz ar to uzsāk emocionālu, fizisku konfliktu ar kādu no skolā esošajiem skolas darbiniekiem, pedagogiem un skolēniem), viņa rīcība kļūst agresīva un bīstama apkārtējiem, tad:

12.1. Pedagoģs vai cits pieaugušais, kurš atrodas klasē vai citā skolas telpā, uzreiz informē un piesaista vadību (mācību pārzini, skolas direktori), sociālo pedagogu un skolas medmāsu, lai tiktu nodrošināta situācijas nozīmīguma izvērtēšana un notiekošā normalizēšana.

12.2. Ja notikuma iesaistītas personas secina, izglītojamo uzvedība ir neparedzama un kļūst bīstama apkārtējiem, tad izglītojamais. Ja ir tāda iespēja, tiek izolēts no pārējiem un nogādāts uz atsevišķu, tukšu telpu, un tiek piesaistīts pieaugušais, kurš uzturas kopā ar izglītojamo šajā telpā, pieskata bērnu. Ja tas nav iespējams, tad pārējie izglītojamie tiek pārvietoti uz citu telpu, izglītojamo atstājot esošajā telpā.

12.3. Paralēli attiecīgā izglītojama izolēšanai tiek telefoniski informēti izglītojama vecāki vai likumīgie aizbildņi, tiek veikta vienošanās ar vecākiem vai likumīgajiem aizbildņiem, ka vienas stunda laikā kāds no vecākiem vai likumīgajiem aizbildņiem ieradīsies skolā un aizvedīs bērnu prom no skolas. Līdz tam brīdim, kad kāds no vecākiem vai likumīgajiem aizbildņiem ierodas pakaļ izglītojamam, izglītojamais uzturas kopā ar pieskatītāju.

12.4. Ja kāds no vecākiem vai likumīgajiem aizbildņiem telefona sarunas laikā atsakās vai nevar ierasties skolā un vest izglītojamo prom no skolas, tad skolas vadība vai sociālais pedagogs, vai skolas medmāsa izsauc uz skolu neatliekamo medicīnisko palīdzību, lai tiktu medicīniski izvērtēts bērna

psihiskās veselības stāvoklis un nepieciešamības gadījumā tiktu sniegtu nepieciešamā medicīniskā palīdzība.

VI. Izglītojamo vecāku, radnieku vai citu pieaugušo neadekvātas un agresīvas uzvedības gadījumā

13. Ja tiek konstatēts, ka kāda klasē esoša izglītojama vecāka, radnieka vai cita pieaugušā uzvedība ir neadekvāta (verbāli un fiziski agresīva izglītojamo un skolotāju cieņas aizskaroša), tad jārīkojas pēc sekojošām norādēm.

13.1. Nepieļaut vecāku vai citu nepiederīgo personu, ar pedagogu vai skolas vadības nesaskaņotu, atrašanos skolas gaitenēs un klases telpās. Vecākiem, radniekiem vai likumīgajiem izglītojamo aizbildņiem atgādināt skolas iekšējās kārtības noteikumus:

13.1.1. 1.klašu izglītojamos 1.semestrī vecāki drīkst pavadīt un sagaidīt gaitenī, kur atrodas klases telpa;

13.1.2. Nepiederošas personas, iepriekš piesakoties un norādot risināmo jautājumu, var apmeklēt skolas pedagogu, vienojoties par abām pusēm pieņemamu tikšanās laiku un vietu;

13.1.3. Skolas apmeklētāji, kuri neievēro šo noteikumu prasības, var tikt izraidīti no skolas.

13.2. Pedagogam vai citam skolas darbiniekam nekavējoties verbāli ir jāpārtrauc neadekvāta, neatļauta rīcība, kura vērsta pret kādu skolēnu, pedagogu vai skolas darbinieku.

13.3. Ja tiek secināts, ka situācija ir nekontrolējama un neatrisināma, tad jāpiesaista skolas sociālais pedagogs un skolas vadība, lai tiktu nodrošināta situācijas nozīmīguma izvērtēšana un notiekoša normalizēšana.

13.4. Ja pieaugušais ir korekti vai nekorekti reaģējis uz skolotāja aizrādījumu, par notikušo ir nekavējoties rakstiski (iesniegums) jāinformē skolas vadību.

13.5. Ja ar skolas vadību tiek norunāta atsevišķa tikšanās ar notikuma iesaistītajiem vecākiem, radniekiem vai likumīgajiem izglītojamo aizbildņiem, tad sarunā jā piedalās arī klases audzinātājam vai citam pedagogam, kurš bijis iesaistīts konfliktsituācijā. Ja tikšanās ir paredzēta mācību procesa laikā, tad direktora vietniekam izglītības jomā, klases audzinātāja vai cita pedagoga prombūtnes laikā, ir jānodrošina kāds, kas pieskata pārējos izglītojamos.

13.6. Ja kāda izglītojama vecāku, radnieku vai kāda cita pieaugušā rīcība ir bijusi fiziski vai emocionāli vardarbīga pret kādu izglītojamo, tad

nekavējoties par to jāinformē cietuša izglītojama vecāki vai likumīgie izglītojamo aizbildņi un jāziņo par notikušo valsts policijai, nepieciešamības gadījumā jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība.

Direktore

I. Šinkareva

Irēna Šinkareva